

До реєстр. № 14170
від 30.10.2025
реєстр. № 14170-1
від 13.11.2025 р.

ВИСНОВОК

на проекти Законів

про внесення змін до Митного кодексу України щодо удосконалення процедури справляння митних платежів та виконання окремих митних формальностей щодо товарів, які ввозяться на митну територію України для потреб безпеки і оборони
(реєстр. № 14170 від 30.10.2025 р.)

про внесення змін до Митного кодексу України щодо удосконалення процедури справляння митних платежів та виконання окремих митних формальностей щодо, які ввозяться на митну територію України для потреб безпеки і оборони
(реєстр. № 14170-1 від 13.11.2025 р.)

26 листопада 2025 року
протокол № 212

Відповідно до частини п'ятої статті 44 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики на своєму засіданні 26 листопада 2025 року (протокол № 212) переглянув своє рішення, прийняте 17 листопада 2025 року (протокол № 211) – висновок Комітету на проект Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо удосконалення процедури справляння митних платежів та виконання окремих митних формальностей щодо товарів, які ввозяться на митну територію України для потреб безпеки і оборони (реєстр. № 14170 від 30.10.2025 р.), поданий народним депутатом України Костенком Р.В. та іншими (всього 33 н.д.) та альтернативний до нього проект Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо удосконалення процедури справляння митних платежів та виконання окремих митних формальностей щодо, які ввозяться на митну територію України для потреб безпеки і оборони (реєстр. № 14170-1 від 13.11.2025), поданий народним

депутатом України Кривошеєвим І.С.

Як зазначено у Пояснювальній записці, **основною метою законопроекту за реєстр. № 14170** є розширення процесів, та випадків, які підпадають під пільги у вигляді звільнення від оподаткування ввізним митом для розробників та виробників безпілотних літальних апаратів (дронів), машин механізованого розмінування, активних засобів протидії технічним розвідкам та інших товарів оборонного призначення.

З огляду на вказану мету, основними завданнями законопроекту є:

- забезпечення правового регулювання застосування митних пільг під час процесу модернізації безпілотних літальних апаратів (дронів), машин механізованого розмінування, активних засобів протидії технічним розвідкам та інших товарів оборонного призначення;

- здешевлення собівартості модернізації безпілотних літальних апаратів (дронів), машин механізованого розмінування, активних засобів протидії технічним розвідкам та інших товарів оборонного призначення;

- врегулювання питання зміни цільового використання імпортованих товарів;

- запобігання втратам оборонних підприємств та «заморожуванню» їхніх обігових коштів;

- унормування митних пільг для товарів, що визнані в установленому законодавством порядку непридатними для використання як окремо так і у складі готового виробу (у тому числі через невивірний, остаточний брак у виробництві, ремонті чи модернізації за умови підтвердження їх списання та/або видалення (знищення) у спосіб визначений законодавством або втрата під час випробувальних робіт за умови належного документального підтвердження);

- унормування митних пільг для товарів, що були знищені або безповоротно втрачені внаслідок аварії або дії обставин непереборної сили, за умови підтвердження факту такої аварії або дії обставин непереборної сили в порядку, визначеному відповідно до частини третьої статті 192 Митного кодексу України;

- підвищення ефективності забезпечення сил безпеки й оборони України необхідними технічними засобами.

З цією метою **законопроектом пропонується** внести відповідні зміни до пункту 9-27 розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України.

Прийняття цього законопроекту як Закону забезпечить :

- здешевлення собівартості модернізації безпілотних літальних апаратів (дронів), машин механізованого розмінування, активних засобів протидії технічним розвідкам та інших товарів оборонного призначення;

- оперативне забезпечення сил безпеки та оборони України модернізованими технічними засобами;
- мінімізацію ризиків нецільового використання імпортованих товарів;
- створення справедливих умов для розробників та виробників товарів оборонного призначення в умовах воєнного стану.

Законопроект є взаємопов'язаним із проектом Закону про внесення змін до підрозділу 2 розділу XX "Перехідні положення" Податкового кодексу України щодо оподаткування податком на додану вартість операції з ввезення на митну територію України товарів для потреб безпеки і оборони (реєстр. № 14169 від 30.10.2025).

Як зазначено у Пояснювальній записці, **основною метою законопроекту за реєстр. № 14170-1** є формування справедливого, прозорого та доступного механізму ввезення транспортних засобів на митну територію України в умовах воєнного стану, що забезпечить громадян - у тому числі військовослужбовців, волонтерів, працівників критичної інфраструктури та осіб, чия діяльність підтримує обороноздатність держави - необхідними засобами пересування.

Законопроект має на меті усунути дисбаланс та обмеження чинного законодавства, які перешкоджають придбанню та ввезенню транспортних засобів за доступною ціною, а також створити чіткі та безпечні правила, що унеможливляють криміналізацію правомірної діяльності волонтерів і фізичних осіб, які забезпечують транспортом оборонні потреби держави.

З цією метою, як зазначається у пояснювальній записці, **законопроектом пропонується** доповнити пункт 9 розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України новим підпунктом 9-35, у якому передбачено:

1. звільнення від сплати ввізного мита при митному оформленні транспортних засобів (легкових, вантажних, мотоциклів, причепів і напівпричепів), що ввозяться на митну територію України;
2. обмеження застосування пільги:
 - один транспортний засіб на одну особу;
 - заборона відчуження, передачі або користування третіми особами протягом трьох років;
 - пільга не поширюється на транспортні засоби, що підлягають оподаткуванню транспортним податком (розділ XII Податкового кодексу), а також на товари, що мають походження з держави агресора або ввозяться з окупованих територій.

Головне науково-експертне управління Верховної Ради України у своєму експертному висновку (№ 16/03-2025/257138 від 07.11.2025 р.) до законопроекту за реєстр. № 14170 звернуло увагу на те, що реалізація проекту

матиме вплив на доходну частину бюджету. Проте належного фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки), що передбачено вимогами ч. 1 ст. 27 Бюджетного кодексу України, ч. 3 ст. 91 Регламенту Верховної Ради України, до проекту не надано.

Головне науково-експертне управління Верховної Ради України у своєму експертному висновку (№ 16/03-2025/263071 від 14.11.2025 р.) до законопроекту за реєстр. № 14170-1 надало ряд важливих зауважень по суті законопроекту, а також зазначило, що проект містить суттєві недоліки техніко-юридичного характеру.

Міністерство фінансів України у своєму експертному висновку (вих. №34020-01-3/32118 від 07.11.2025 р.) до законопроекту за реєстр. № 14170, підготовленому на виконання доручення Віце-прем'єр-міністра України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Т. Качки від 05.11.2025 № 36005/1/1-25 до листа Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики від 03.11.2025 № 04-32/10-2025/25274 зазначило про те, що з урахуванням мети законопроекту щодо сприяння підвищенню обороноздатності України та ефективності використання бюджетних коштів у сфері оборони Мінфін не заперечує щодо його розгляду.

Разом з тим, звернуло увагу на те, що запропоноване законопроектом розширення операцій, для виконання яких ввозяться зі звільненням від оподаткування ввізним митом складові, може призвести до збільшення обсягів ввезення таких товарів та, відповідно, збільшення обсягу не сплаченого ввізного мита, який наразі оцінити неможливо за відсутності інформації про обсяг ввезення складових для модернізації повітряних, наземних та водних безпілотних систем, катушок з волоконно-оптичним кабелем, активних засобів протидії технічним розвідкам, машин механізованого розмінування, а також систем зброї дистанційного керування та боєприпасів (які використовуються з безпілотними системами).

За інформацією розробників реалізація положень законопроекту не потребує фінансування з державного чи місцевих бюджетів, водночас сприятиме більш раціональному використанню фінансових ресурсів підприємств оборонно-промислового комплексу та дозволить уникнути «заморожування» коштів у непридатних для використання запасах, а також зниженню собівартості складових, необхідних для виробництва безпілотних систем, та готової продукції оборонного призначення, що, у свою чергу, дозволить суттєво скоротити видатки державного бюджету на відповідні закупівлі.

Міністерство фінансів України у своєму експертному висновку (вих. №34020-01-3/33476 від 19.11.2025 р.) до законопроекту за реєстр. № 14170-1, підготовленому на виконання доручення Віце-прем'єр-міністра України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Т. Качки від 17.11.2025 № 37575/1/1-25 до листа Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики від 14.11.2025 № 04-32/10-

2025/262677 зазначило, що враховуючи умови воєнного стану і необхідність забезпечення наповнення державного бюджету для фінансування потреб Збройних Сил України та соціально спрямованих видатків Мінфін не підтримує проект Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо удосконалення процедури справляння митних платежів та виконання окремих митних формальностей щодо, які ввозяться на митну територію України для потреб безпеки і оборони» (реєстр. № 14170-1 від 13.11.2025), поданий народним депутатом України І. Кривошесєвим.

В ході обговорення проекту Закону за **реєстр. № 14170**, народні депутати-члени Комітету підтримали необхідність внесення змін, запропонованих проектом Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо удосконалення процедури справляння митних платежів та виконання окремих митних формальностей щодо товарів, які ввозяться на митну територію України для потреб безпеки і оборони, прийняття якого сприятиме підвищенню обороноздатності України та ефективності використання бюджетних коштів у сфері оборони.

Одночасно, народні депутати - члени Комітету звернули увагу на те, що з метою підтримки обороноздатності країни, є необхідність продовження пільг на товари, зазначені у пункті 9-24 розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України, а з метою сприяння відновленню енергетичної інфраструктури України, нагальною є необхідність продовження пільг на товари, зазначені у пунктах 9-36 та 9-37 розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України.

З цією метою було запропоновано:

1. до 1 січня 2027 року продовжити термін дії пільг, вказаних у пункті 9-24 розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України;
2. до 1 січня 2029 року продовжити термін дії пільг, вказаних у пунктах 9-36 та 9-37 розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України;
3. перелік товарів, вказаних у пункті 9-36 розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України доповнити товаром, який класифікується за кодом згідно з УКТ ЗЕД 8502 31 00 00 (- інші електрогенераторні установки:-- вітроенергетичні).

Під час розгляду законопроекту за **реєстр. № 14170-1**, народні депутати – члени Комітету зазначили про те, що норми законопроекту за реєстр. № 14170-1 відрізняються від норм законопроекту за реєстр. № 14170 лише новою нормою, яка передбачає звільнення від сплати ввізного мита при митному оформленні транспортних засобів (легкових, вантажних, мотоциклів, причепів і напівпричепів), що ввозяться на митну територію України із застосуванням певних обмежень, встановлених цим проектом Закону, **а також звернули**

увагу на наступне:

Щодо змісту законодавчої ініціативи

В пояснювальній записці до законопроекту вказано, що метою законопроекту є можливість забезпечення громадян, у тому числі військовослужбовців, волонтерів, працівників критичної інфраструктури та осіб, чия діяльність підтримує обороноздатність держави — необхідними засобами пересування.

При цьому, автор законодавчої ініціативи зазначає, що «положення про індивідуальне використання (один транспортний засіб для однієї особи), заборону відчуження протягом трьох років та обмеження щодо транспортного податку є достатніми запобіжниками від зловживань і схем незаконного імпорту».

В той же час текст проекту Закону не відповідає змісту пояснювальної записки до нього, а визначені у пояснювальній записці цілі не можуть бути досягнуті у запропонований спосіб, що підтверджується наступним:

1) по-перше, не зрозуміло, як перерахована категорія громадян може технічно придбати і привезти із-за кордону будь-які транспортні засоби в період діючої заборони виїзду громадян закордон, у тому числі виїзду військових під час військової служби чи перебуванні на фронті. Жодне положення законопроекту не передбачає дозволу діючим військовослужбовцям виїжджати за кордон з метою ввезення транспортних засобів.

А встановлені у законопроекті обмеження застосування пільги щодо заборони відчуження, передачі або користування третіми особами протягом трьох років, роблять неможливим придбання закордоном таких транспортних засобів третіми особами з метою подальшої передачі їх вказаним у пояснювальній записці особам.

Таким чином, законопроектом не врегульовано питання можливості «ввезення транспортних засобів діючими військовослужбовцями», що ставить їх в нерівні умови поряд з іншими категоріями громадян.

2) по-друге, автор законодавчої ініціативи у пояснювальній записці стверджує, що законопроект поширюється на «громадян», натомість у його тексті використовується термін «особи», до якого у розумінні Митного кодексу України відносяться не лише громадяни, а і юридичні особи, і фізичні особи - підприємці.

Таким чином, в тексті законопроекту чітко не визначено категорії осіб, які мають право ввозити транспортні засоби з пільгою;

3) ініціатор законопроекту зазначає, що «прийняття законопроекту не потребує додаткових видатків з Державного бюджету України. Тимчасові втрати бюджетних надходжень від митних платежів є незначними та компенсуються економічним ефектом від підвищення ефективності бойових

дій, скорочення логістичних витрат військових підрозділів і зменшення витрат на забезпечення транспорту волонтерами».

Разом з цим, необхідно звернути увагу, що під час дії аналогічного звільнення у 2022 році лише за три місяці дії норми в Україну громадянами було ввезено 237 622 шт. автомобілів з наданою пільгою у розмірі 26, 212 млрд. грн.

За 10 місяців 2025 року в Україну було імпортовано 337 579 шт. транспортних засобів, які класифікуються у товарній позиції 8703 згідно з УКТ ЗЕД.

Під час митного оформлення цих транспортних засобів було сплачено 47 млрд грн. митних платежів (у цьому контексті, необхідно звернути увагу, що проектом пропонується запровадити пільгу на всі транспортні засоби незалежно від їх товарних категорій, що призведе до значно більших втрат Державного бюджету).

Таким чином, втрати Державного бюджету від реалізації запропонованих змін будуть значними, що значно скоротить спроможності держави фінансувати оборонні закупівлі та соціальні ініціативи;

4) проблема, на вирішення якої нібито спрямований законопроект щодо ввезення благодійними організаціями транспортних засобів військовим підрозділам була врегульована ще у 2022 році шляхом доповнення розділу XXI Митного кодексу України пунктом 9-22, який передбачає пільгові умови ввезення громадськими об'єднаннями та/або благодійними організаціями транспортних засобів для їх подальшої безкоштовної передачі Збройним Силам України та добровольчим формуванням територіальних громад, Національній гвардії України, Службі безпеки України, Службі зовнішньої розвідки України, Державній прикордонній службі України, Міністерству внутрішніх справ України, іншим утвореним відповідно до законів України військовим формуванням, їх з'єднанням, військовим частинам, підрозділам.

Крім того у 2025 році розділ XXI Митного кодексу України доповнено новим пунктом 9-50, яким звільнено від адміністративної відповідальності за вчинення порушень митних правил, передбачених статтями 483 і 485 цього Кодексу осіб, які добровільно (без попереднього або наступного відшкодування вартості) передали Збройним Силам України, добровольчим формуванням територіальних громад, Національній гвардії України, Службі безпеки України, Службі зовнішньої розвідки України, Державній прикордонній службі України, Міністерству внутрішніх справ України, іншим утвореним відповідно до законів України військовим формуванням, їх з'єднанням, військовим частинам, підрозділам, а також військовослужбовцям транспортні засоби, що класифікуються у товарних позиціях 8703, 8704 згідно з УКТ ЗЕД, ввезених на митну територію України та визнаних гуманітарною

допомогою у період з 24 лютого 2022 року до 1 квітня 2024 року.

Таким чином, реалізація положень проекту Закону № 14170-1 не призведе до досягнення мети, зазначеної у пояснювальній записці.

- щодо дотримання основних вимог законодавчої техніки при підготовці законопроекту:

1) у розділі XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України містяться лише норми тимчасової дії, водночас нова норма, яка пропонується у законопроекті (у новому підпункті 9-35), не містить строку дії;

2) автор законопроекту пропонує доповнити пункт 9 розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України новим підпунктом 9-35 в той час, коли пункт 9 не містить підпунктів та по змісту не відповідає запропонованим законодавчим ініціативам, оскільки в ньому зазначається про те, що зміни до цього Кодексу можуть вноситися виключно законами про внесення змін до Митного кодексу України.

З огляду на вищезазначене, за наслідками розгляду та обговорення законопроекту, керуючись положеннями частини третьої статті 93, статті 108, пункту 1 частини першої статті 114 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України», **Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики вирішив:**

відповідно до частини п'ятої статті 44 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», переглянути рішення (висновок Комітету), прийняте 17 листопада 2025 року (протокол № 211) щодо проекту Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо удосконалення процедури справляння митних платежів та виконання окремих митних формальностей щодо товарів, які ввозяться на митну територію України для потреб безпеки і оборони (реєстр. № 14170 від 30.10.2025 р.), поданого народним депутатом України Костенком Р.В. та іншими (всього 33 н.д.).

1. Рекомендувати Верховній Раді України:

проект Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо удосконалення процедури справляння митних платежів та виконання окремих митних формальностей щодо товарів, які ввозяться на митну територію України для потреб безпеки і оборони (реєстр. № 14170 від 30.10.2025 р.), поданий народним депутатом України Костенком Р.В. та іншими (всього 33 н.д.) та проект Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо удосконалення процедури справляння митних платежів та виконання окремих митних формальностей щодо, які ввозяться на митну територію України для потреб безпеки і оборони (реєстр. № 14170-1 від 13.11.2025), поданий народним депутатом України Кривошеєвим І.С. **включити до порядку**

денного чотирнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання;

за результатами розгляду у першому читанні, керуючись положеннями частини другої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, проект Закону України про внесення змін до Митного кодексу України щодо удосконалення процедури справляння митних платежів та виконання окремих митних формальностей щодо товарів, які ввозяться на митну територію України для потреб безпеки і оборони, поданий народним депутатом України Костенком Р.В. та іншими (всього 33 н.д.) (реєстр. № 14170 від 30.10.2025 р.), **прийняти за основу та в цілому, з урахуванням таких пропозицій Комітету до розділу I цього проекту Закону:**

1. Абзац перший розділу I законопроекту замінити трьома абзацами такого змісту:

«I. Внести наступні зміни до Розділу XXI Митного кодексу України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, №№ 44 - 48, ст.552):

1) В абзаці першому пункту 9-24 слова та цифри «до 1 січня 2026 року» замінити словами та цифрами «до 1 січня 2027 року».

2) У пункті 9-27:».

2. Розділ I законопроекту доповнити новими двома абзацами такого змісту:

«3) В абзаці першому пункту 9-36 слова та цифри «до 1 січня 2026 року» замінити словами та цифрами «до 1 січня 2029 року», а після цифр та знаку «8502 20 80 90,» доповнити цифрами та знаком «8502 31 00 00,».

4) В абзаці першому пункту 9-37 слова та цифри «до 1 січня 2026 року» замінити словами та цифрами «до 1 січня 2029 року». ».

та з урахуванням необхідних техніко-юридичних правок.

2. Співдоповідачем від Комітету під час розгляду законопроекту на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити Гетманцева Д.О. – Голову Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики.

Голова Комітету

Д. ГЕТМАНЦЕВ

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Гетманцев Данило Олександрович
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000440A310097A5DC00
Дійсний до: 12.12.2026 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-32/03-2025/272748 від 26.11.2025

2066626